



07.03.2016

Kj/4

§ 205

Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi: Hankinnoissa otettava huomioon YK:n päätökset palestiinalaisalueilla

HEL 2015-003426 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.3.2015 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Yrjö Hakanen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että ohjeistusta kehitetään niin, että hankintojen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden ohella myös hankintojen eettisesti kestävä perusteet, kuten ihmisoikeuksien kunnioittaminen, otetaan huomioon tarjouksia pyydetessä ja kussakin tapauksessa soveltuvalla tavalla hankintapäätöksiä tehtäessä.

Kaupunginhallitus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että tilaaja voi tarjouksia pyytessään edellyttää selvitystä siitä, perustuuko tarjous konsernin tai sen muiden yksiköiden voimavarojen hyödyntämiseen. Samoin tilaaja voi tarjouksia pyytessään edellyttää, että niihin liittyy selvitys kaupungin eettisten periaatteiden, kuten YK:n ihmisoikeuksia koskevien päätösten noudattamisesta tarjouksen tarkoittamassa toiminnassa.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

- esittelijän perusteluiden kappaleessa 6 mainittu talouden toimija muutettiin muotoon taloudellinen toimija,
- esittelijän perusteluidenkappaleessa 6 mainitut viittaukset direktiiveihin muutettiin siten, että 2007/17/EY ja 2007/18/EY muutetaan muotoon 2004/17/EY ja 2004/18/EY ja
- päätösehdotusta muutettiin Pilvi Torstin vastaehdotusten mukaan.

Vastaehdotus:

Pilvi Torsti: Lisätään päätösehdotukseen:

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että ohjeistusta kehitetään niin, että hankintojen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden ohella myös hankintojen eettisesti kestävä perusteet, kuten ihmisoikeuksien kunnioittaminen, otetaan huomioon tarjouksia pyydetessä ja kussakin



07.03.2016

Kj/4

tapauksessa soveltuvalla tavalla hankintapäätöksiä tehtäessä.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Pilvi Torsti: Lisätään päätösehdotukseen:

Kaupunginhallitus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että tilaaja voi tarjouksia pyytäessään edellyttää selvitystä siitä, perustuuko tarjous konsernin tai sen muiden yksiköiden voimavarojen hyödyntämiseen. Samoin tilaaja voi tarjouksia pyytäessään edellyttää, että niihin liittyy selvitys kaupungin eettisten periaatteiden, kuten YK:n ihmisoikeuksia koskevien päätösten noudattamisesta tarjouksen tarkoittamassa toiminnassa.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän muuttaman ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.3.2015 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Yrjö Hakanen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Päätöksessään 11.3.2015, § 78 valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteesta Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimuksista, kaupunginvaltuusto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten kaupungin, tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien hankinnoissa voidaan ohjeistaa ottamaan huomioon YK:n päätökset koskien toimintaa Israelin miehittämällä palestiinalaisalueilla sekä arvioida tätä myös tarjoajien ja niiden emokonsernien välisten suhteiden osalta." (Yrjö Hakanen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki noudattaa toiminnassaan lakia julkisista hankinnoista (348/2007). Vastaavasti suurin osa kaupungin tytäryhteisöistä sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, ovat hankintalaissa tarkoitettuja hankintayksiköitä, joiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä omissa hankinnoissaan.

Kansallinen hankintalainsäädäntö mahdollistaa ehdokkaaseen tai tarjoajaan liittyvien, laissa mainittujen tekijöiden ottamisen huomioon mm. poissulkemisen perusteena. Eräs harkinnanvarainen peruste on vakava virhe ammattitoiminnassa. Vastaavasti direktiivi 2007/17/EY artikla 53 mahdollistaa (viittaus direktiivin 2007/18/EY artiklaan 45) "talouden toimijaan" liittyvien tekijöiden ottamisen huomioon mm. poissulkemisen perusteena. Direktiivissä käytetty käsite "talouden toimija" on yleiskäsite, joka konkretisoituu määriteltäessä ehdokasta tai tarjoajaa.

Harkittaessa sitä, miten kaupungin, tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien hankinnoissa voidaan ohjeistaa ottamaan huomioon YK:n päätökset koskien toimintaa Israelin miehittämällä palestiinalaisalueilla sekä arvioida tätä myös tarjoajien ja niiden emokonsernien välisten suhteiden osalta, on otettava huomioon se, mikä taho on kussakin hankinnassa ilmoittautunut ehdokkaaksi tai tarjoajaksi. Määrittely on tehtävä hankintakohtaisesti, koska ehdokkaan ja tarjoajan soveltuvuus on selvitettävä ja toisaalta koska tarjouskilpailun aikana on tarkoin tiedettävä se taho, jonka kanssa sopimus mahdollisesti myöhemmin syntyy.

Mikäli kansainvälisen konsernin yksittäinen tytäryhtiö ilmoittautuu yksin tarjoajaksi, arvioidaan poissulkemisperusteita hankintalain-säädännön sanamuodon mukaan sanotun yhtiön osalta, ei koko konsernin osalta. Sen sijaan mikäli tytäryhtiö esimerkiksi ilmoittaa käyttävänsä konsernin voimavaroja hankinnan toteutuksessa, voidaan konserniin liittyvät tekijät ottaa huomioon tarjoajana olevan tytäryhtiön soveltuvuutta arvioi-



07.03.2016

Kj/4

taessa. Muussa tapauksessa konsernin voimavaroja ei voida ottaa huomioon arvioitaessa tarjoajaksi ilmoittautuneen tytäryhtiön soveltuvuutta (markkinaoikeus 14.3.2013, nro 104/2013, dnro 123/12/JH).

Voimassa oleva lainsäädäntö (kansallinen lainsäädäntö ja EU-direktiivit) ei nyt puheena olevassa tilanteessa mahdollista sitä, että tarjoajan soveltuvuutta arvioitaessa otettaisiin huomioon myös konsernin muiden yksiköiden toiminta. Poissulkeminen on toimenpiteenä rajoittava, joten sitä koskevia säännöksiä ei voi tulkita laajentavasti. Tiedossa ei ole oikeuskäytäntöä, joka mahdollistaisi lain sanamuodosta poikkeavan tulkinnan.

Kaupunki ja sen tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan lainsäädännön ohella konsernin hankintoja koskevia ohjeita ja määräyksiä. Kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osasto ylläpitää kaupungin hankintakäsikirjaa, johon on koottu hallintokuntien tarpeita silmällä pitäen keskeisin julkisia tavara- ja palveluhankintoja sääntelevä ohjeistus.

Uusi kansallinen hankintalainsäädäntö on valmisteilla. Jos lainsäädäntöön tulee muutoksia, jotka mahdollistavat kilpailutuksiin osallistuvien tarjoajien omistussuhteiden huomioon ottamisen, päivitetään kaupungin hankintaohjeistuksia ja -menettelytapoja vastaavasti.

Ponsivastaus on valmisteltu kaupunginkansliassa (talous- ja suunnitteleuosasto, oikeuspalvelut-osasto) yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuutetut



07.03.2016

Kj/4

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.02.2016 § 186

HEL 2015-003426 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.02.2016 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisestä pannan asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi